

עפ"ג 10123/09/20 - אבישג חובב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

23 בדצמבר 2020 עפ"ג 10123-09-20
חובב נ' מדינת ישראל

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כבוד השופט יואל עדן
כבוד השופטת גילת שלו

המערערת:
נגד

אבישג חובב

המשיבה:
מדינת ישראל

פסק דין

המערערת הודתה כי במועד הרלוונטי לכתב האישום היא שימשה כערבה מפקחת לאלירן פריאנטה (להלן: "אלירן") אשר שוחרר ממעצר בתנאים מגבילים ובהם מעצר בית מלא בעיר אשקלון. בתאריך 21.08.18, בידיעת המערערת, אלירן יצא ממקום מעצר הבית שלו על מנת להביא מחברו סם מסוכן מסוג קנאביס. לאחר שאלירן קיבל לידייו את הסם הוא אסף את המערערת לרכבו וביחד הם מכרו מהסם לאנשים שונים, בשליחותו של אחר. המערערת סייעה לאלירן במכירת הסמים בכך שניווטה במפה והתכתבה עם בעל הסמים. לאחר מכן, אלירן והמערערת חזרו לאשקלון בשעות הבוקר המוקדמות ומשם הם המשיכו בנסיעה לאילת. בהגיעם לאזור באר אורה, מחשש שהרכב של אלירן יזוהה במחסום המשטרה בכניסה לאילת, הם השאירו את הרכב במקום ונסעו לאילת במונית. תוך כדי הנסיעה, המערערת שלחה מסרונים לאלירן בהם הזהירה אותו מפני השוטרים במחסום העשויים לבצע חיפוש במונית, ואכן, בהגיעם למחסום, שוטרים ערכו חיפוש במונית ומצאו בה סמים מסוכנים מסוג קנאביס במשקל כולל של 359.8654 גרם נטו, שהיו בשקיות בד ותיקים של המערערת ושל אלירן, ומשקל אלקטרוני.

על יסוד הודאת המערערת בעובדות כאמור, היא הורשעה בעבירה של סיוע לסחר בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 13 ו-19א' בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") וסעיף 31 בחוק העונשין התשל"ז-1977; והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא בפקודת הסמים.

שירות המבחן הגיש מספר תסקירים על המערערת בהם תוארו רקעה ונסיבותיה של המערערת וצוין בין היתר שהיא החלה להשתמש בסמים בגיל 16 ושהיא זקוקה לטיפול לגמילה מסמים. המערערת נקלטה באשפוזית, שם עברה טיפול במשך 3 חודשים, ולאחר מכן שולבה בטיפול במרכז יום באשדוד. בשל תקנות החירום והנחיות משרד הבריאות על רקע מגפת הקורונה, מסגרות הטיפול צמצמו את פעולתם ומרכז היום בו טופלה המערערת עבר למתכונת פעולה של היוועדות חזותית. במצב שנוצר המערערת התקשתה להתמודד עם קשייה ועשתה שימוש בסמים שונים, כולל קוקאין.

שירות המבחן התרשם ממורכבות מצבה של המערערת, מהמאמצים שהיא השקיעה בטיפול, מההתגברות שלה על מעידות בתקופות של נסיגה במצבה, ומהצורך של המערערת בתמיכה ובהמשך טיפול; ונוכח גילה הצעיר, היעדר עבר

פלילי, והסיכון לפגיעה עתידית באפשרויות הלימוד והתעסוקה של המערערת; המליץ להעמידה במבחן למשך שנה, לחיבה בביצוע של"צ בהיקף של 300 שעות, ולבטל את הרשעתה.

בית המשפט בחן את מעשי המערערת בנסיבותיהם, את הפגיעה בערכים החברתיים ואת מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע שמתחם העונש ההולם למעשי המערערת נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל.

אשר לבקשת ההגנה לא להרשיע את המערערת, בית המשפט הזכיר את "הלכת כתב" ואת המרכיבים העיקריים שיש לבחון במסגרתה; קבע כי לא התרשם שהרשעת המערערת תגרום לפגיעה חמורה בשיקומה; והדגיש את חומרת המעשים עליהם המערערת נותנת את הדין.

בסופו של דבר, בית המשפט קבע שעניינה של המערערת מצדיק לחרוג באופן משמעותי ממתחם העונש שנקבע, בשל שיקולי שיקום, והטיל על המערערת 300 שעות של"צ, מבחן למשך שנה, והתחייבות להימנע מהעבירות בהן הורשעה.

מכאן הערעור.

בפתח הודעת הערעור, ב"כ המערערת מציינת את הסבלנות הרבה שבית המשפט קמא גילה כלפי המערערת ומדגישה שהיא אינה טוענת לטעות בגזר הדין. אדרבא, היא מסכימה שגזר הדין מבוסס על ההלכות הנוהגות ושתוצאתו הינה על הצד המקל. טענתה היא שבהתחשב בנסיבות המיוחדות של המקרה ושל המערערת - גילה של המערערת, הרקע לביצוע העבירות, חלקה בביצוע העבירות, ההליך השיקומי שהמערערת עברה, ומצבה השברירי על רקע נסיבותיה האישיות המיוחדות והמורכבות, המצריך תמיכה והכרה בהצלחתה בתהליך השיקום - יש לבטל את הרשעת המערערת. ב"כ המערערת עמדה על ההתפתחויות שאירעו לאחר מתן גזר הדין, ובעיקר החלטת המערערת לשוב לטיפול במסגרת מוסדית, טיפול הממומן מכספה; והצלחת המערערת לעמוד בשלבים הקשים של הניקיון הפיזי ושל האתגרים הכרוכים בהתחלת הטיפול המוסדי; ב"כ המערערת הפנתה לדוח שנערך על ידי הקרימינולוגית ד"ר טלי שימקין, המתאר בין היתר את הרקע לביצוע העבירות מצד המערערת וטוען כי היא פעלה כקרבן, תחת השפעה קשה של אחר; והדגישה שביטול ההרשעה יעצים את המערערת ויתן לה רוח גבית להצלחה בטיפול ובשיקום חייה.

ב"כ המשיבה טוענת כי גזר הדין של בית המשפט קמא מתחשב, מאוזן ומידתי. היא מדגישה את חומרת מעשי המערערת ובמיוחד העובדה שהיא ביצעה את העבירות בהיותה מפקחת של האחר ששוחרר בערבותה, וטוענת כי המערערת איננה עומדת בתנאים המצדיקים ביטול הרשעה.

עיינו בכל החומרים שהוצגו בפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים, ובאנו למסקנה שדין הערעור להידחות.

בעת ביצוע העבירות המערערת היתה בת 20. אדם בוגר. הכלל הוא, שנאשם בוגר שנקבע לגביו כי ביצע עבירה, מורשע בדין. זו הדרך לבטא את הפסול שבמעשה; ההרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, המהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור; וכלל זה תורם לאכיפה אחידה ושוויונית.

במקרים מיוחדים וחריגים, כאשר בית המשפט משתכנע כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על

הרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, וכי הפגיעה שתיגרם לנאשם בעטייה של ההרשעה היא בלתי מידתית ביחס למעשה העבירה שביצע, ניתן לוותר על ההרשעה. (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 21.8.97; ע"פ 5985/13 הראל אבן נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 2.4.14).

ההתנהגות עליה המערערת נותנת את הדין, חמורה מאוד. המערערת אושרה על ידי בית המשפט לשמש ערבה-מפקחת לאדם ששוחרר ממעצר בתנאים מגבילים, אשר חויב לשהות במעצר בית. מתפקידה היה להימצא עם אותו אדם, לוודא שהוא מקיים את תנאי השחרור שנקבעו לו, ובמקרה של הפרת תנאי השחרור, להודיע על הדבר מיד למשטרה. המערערת ידעה שהאדם עליו פקחה יוצא ממקום מעצר הבית שלו לצורך הבאת סמים, ולא רק שהיא לא דיווחה על כך למשטרה אלא שלאחר שהוא הביא את הסמים היא הצטרפה אליו לנסיעה ארוכה ובמהלכה סייעה לו למכור סמים לאחרים. בהמשך, היא נסעה עם אותו אדם לאילת, כשברשותם כמות לא מבוטלת של סם, ומשקל אלקטרוני, בנסיבות שניתן להבין מהן שבכוונתם היה למכור את הסמים באילת.

עבירות החזקת סם שלא לצריכה עצמית וסחר בסם, הן עבירות חמורות על פי הגדרתן. וכאן, נוספת לחומרה הרגילה הטבועה במעשים כאלה, חומרה מיוחדת, הנובעת מכך שהעבירות בוצעו תוך שיתוף פעולה של המערערת עם מי שמחובתה היה לפקח עליו לבל יפר את התנאים שנקבעו לו בצו שיפוטי, והפרת החובה והאמון הכרוכים בכך.

עקרונית, עבירות הסמים החמורות אינן מתאימות מטיבן לוותר על הרשעה. תוצאה של אי הרשעה בעבירות כאלה היא נדירה שבנדירות. (ראה והשווה רע"פ 873/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 02.02.12).

מתסקיר שירות המבחן שהוגש לקראת הדיון היום עולה כי בתקופה שלאחר מתן גזר דינה של המערערת המערערת שבה לשימוש בסמים, ונתון זה מגביר את הסיכון להישנות עבירות על רקע צריכת סמים. אמנם המערערת נקלטה ביוזמתה בקהילה טיפולית סגורה, אולם היא נמצאת בתחילת התהליך ולפניה עוד דרך ארוכה ולא ברור כיצד יתפתחו הדברים והאם היא תצליח להיגמל מהתמכרותה לסמים. ומכל מקום, אין בתהליך הטיפול ובהתפתחויות החדשות במישור זה כדי להשפיע במקרה זה על שאלת אי ההרשעה.

בנוסף לאלה, התמונה הכוללת המונחת לפנינו אינה מבססת את הטענה שהותרת הרשעת המערערת על כנה תגרום לפגיעה משמעותית בעתידה התעסוקתי או הלימודי של המערערת.

אכן, נתוני המערערת ונסיבות חייה מורכבים; המערערת הודתה במעשיה; שיתפה פעולה עם שירות המבחן ועם הליכי הטיפול אליהם הופנתה; ונתרמה מהם במידה מסוימת. אולם, כל אלה נלקחו בחשבון על ידי בית המשפט קמא, אשר גזר את דינה של המערערת תוך אימוץ עיקרי המלצות שירות המבחן ובהקלה משמעותית מאוד מהעונש הראוי למעשיה.

סיכומי של דבר, סירוב בית המשפט לבטל את הרשעת המערערת, מעוגן בדיון וראוי. אין סיבה המצדיקה להתערב בו.

הערעור נדחה.

ניתן והודע היום ח' טבת
תשפ"א, 23/12/2020 במעמד
הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

יואל עדן, שופט

גילת שלו, שופטת